

УДК 657:336.64:005.52:658.5

І. Я. Максименко,

к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку та фінансів,
Національний університет "Запорізька політехніка"
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2362-6183>

О. В. Чумак,

к. філос. н., доцент, доцент кафедри економіка та митна справа,
Національний університет "Запорізька політехніка"
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5899-9951>

DOI: 10.32702/2306-6792.2026.5.215

ФІНАНСОВІ РИЗИКИ ПІДПРИЄМСТВА: ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ТА КОНТРОЛЮ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

I. Maksymenko,

PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Accounting and Finance, National University "Zaporizhzhya Polytechnic"
O. Chumak,PhD in Philosophy, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Economics and Customs, National University "Zaporizhzhia Polytechnic"

FINANCIAL RISKS OF AN ENTERPRISE: ACCOUNTING AND ANALYTICAL ASPECTS OF MANAGEMENT AND CONTROL IN THE ECONOMIC SECURITY PROVISION SYSTEM

Стаття присвячена комплексному аналізу сучасних підходів до обліку та управління фінансовими ризиками підприємства, визначенню основних проблем у їхній системі та окресленню перспективних напрямів удосконалення. У роботі систематизовано теоретико-методологічні засади обліку фінансових ризиків, розкрито роль аналітичності, структурованого узагальнення інформації та контролю за ризиковими операціями у забезпеченні фінансової стабільності та економічної безпеки підприємства. Особлива увага приділена методам оцінки та контролю кредитного, валютного, процентного, ліквідності та інвестиційного ризиків.

Підкреслено, що функціонування системи обліку фінансових ризиків у сучасних умовах має ґрунтуватися на принципах повноти, достовірності, своєчасності та прозорості інформаційних потоків. Водночас низка викликів, таких як використання застарілих методик обліку, недостатня аналітичність даних, неузгодженість внутрішніх процедур і фрагментарність контрольних механізмів, ускладнюють реалізацію цих принципів на практиці. У цьому контексті підприємства потребували адаптивного, системного підходу до модернізації обліку та контролю, який враховував специфіку їхньої діяльності, масштаби операцій та рівень фінансових ризиків.

Аргументовано, що удосконалення системи обліку фінансових ризиків та внутрішнього контролю є важливою умовою підвищення ефективності управління підприємством та забезпечення його фінансової стійкості. Зокрема, впровадження ризик-орієнтованих процедур контролю, розширення аналітичного обліку, вдосконалення регламентів документування та підвищення кваліфікації персоналу сприяли своєчасному виявленню відхилень, запобіганню фінансовим порушенням та оптимізації використання ресурсів. Важливим чинником ефективності обліково-аналітичної системи було також гармонізоване поєднання облікової політики підприємства з внутрішніми процедурами управління ризиками.

У висновку наголошено, що сучасні підходи до організації обліку фінансових ризиків і внутрішнього контролю повинні базуватися на принципах структурованості, гнучкості та орієнтації на управлінські потреби підприємства. Це дозволило оперативно реагувати на зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, забезпечувати достовірність і повноту інформації про ризики, підвищувати якість управлінських рішень та зміцнювати економічну безпеку й фінансову стійкість підприємства в умовах динамічного розвитку економіки.

The article is devoted to a comprehensive analysis of modern approaches to accounting and managing financial risks of an enterprise, identifying the main problems in their system and outlining promising areas of improvement. The work systematizes the theoretical and methodological principles of accounting for financial risks, reveals the role of analytics, structured generalization of information and control over risk operations in ensuring financial stability and economic security of the enterprise. Particular attention is paid to methods of assessing and controlling credit, currency, interest, liquidity and investment risks.

It is emphasized that the functioning of the financial risk accounting system in modern conditions should be based on the principles of completeness, reliability, timeliness and transparency of information flows. At the same time, a number of challenges, such as the use of outdated accounting methods, insufficient analytical data, inconsistency of internal procedures and fragmentation of control mechanisms, complicate the implementation of these principles in practice. In this context, enterprises needed an adaptive, systematic approach to the modernization of accounting and control, which took into account the specifics of their activities, the scale of operations and the level of financial risks.

It is argued that improving the accounting system for financial risks and internal control is an important condition for increasing the efficiency of enterprise management and ensuring its financial stability. In particular, the implementation of risk-oriented control procedures, the expansion of analytical accounting, the improvement of documentation regulations and staff training contributed to the timely detection of deviations, the prevention of financial violations and the optimization of resource use. An important factor in the effectiveness of the accounting and analytical system was also the harmonized combination of the enterprise's accounting policy with internal risk management procedures.

The conclusion emphasizes that modern approaches to organizing accounting for financial risks and internal control should be based on the principles of structuring, flexibility and orientation to the management needs of the enterprise. This allowed us to respond promptly to changes in the internal and external environment, ensure the reliability and completeness of information about risks, improve the quality of management decisions, and strengthen the economic security and financial stability of the enterprise in the context of dynamic economic development.

Ключові слова: фінансові ризики підприємства, бухгалтерський облік, управлінський облік, внутрішній контроль, економічна безпека, обліково-аналітичне забезпечення, кредитний ризик, валютний ризик, процентний ризик, ризик ліквідності, інвестиційний ризик, аналітичні методи оцінки, контрольні процедури, фінансова стійкість, ризик-менеджмент.

Key words: financial risks of the enterprise, accounting, management accounting, internal control, economic security, accounting and analytical support, credit risk, currency risk, interest rate risk, liquidity risk, investment risk, analytical assessment methods, control procedures, financial stability, risk management.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОКІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Ефективне управління фінансовими ризиками підприємства є ключовою передумовою забезпечення його стабільного функціонування, фінансової стійкості та конкурентоспроможності в умовах динамічного економічного середовища. Фінансові ризики впливають на активи, зобов'язання, доходи та витрати підприємства, що робить облік і аналіз цих ризиків стратегічним елементом управління. Від правильності організації обліково-аналітичних процедур залежить своєчасність виявлення загроз, точність планування ресурсів та ефективність прийняття управлінських рішень.

Сучасні підприємства стикаються зі збільшенням обсягів інформації, підвищеними вимогами інвесторів і кредиторів щодо прозорості фінансових результатів, а також із потребою

посилення фінансової дисципліни. Це зумовлює актуальність удосконалення обліково-аналітичних підходів, зокрема шляхом структуризації даних, розширення аналітичної звітності та інтеграції системи внутрішнього контролю. Така трансформація дозволяє своєчасно виявляти відхилення у фінансових показниках, прогнозувати ризики та оперативно реагувати на зміни внутрішнього й зовнішнього середовища.

Важливим елементом управління фінансовими ризиками виступає внутрішній контроль, який нині розглядається як превентивний інструмент, здатний забезпечувати систематичний моніторинг ризикових операцій, оцінку надійності облікових процедур та запобігання фінансовим втратам. Впровадження ризик-орієнтованих підходів, регулярна перевірка відповідності фактичних результатів плановим показникам, а також вдосконалення механізмів документування та аудиту господарських операцій сприяють зміцненню фінансової безпеки підприємства.

Проблема полягає в тому, що багато підприємств продовжують застосовувати застарілі методи обліку й контролю фінансових ризиків, які не відповідають сучасним вимогам управління. Недостатня аналітичність даних, фрагментарність контрольних процедур і несистемність оцінки ризиків можуть призводити до неефективного використання ресурсів, фінансових порушень і стратегічних помилок.

Наукова й практична значущість проблеми визначається необхідністю модернізації системи обліку та аналітики фінансових ризиків, орієнтованої на підвищення прозорості, своєчасності управлінських рішень та мінімізацію загроз. Формування чітко структурованої, аналітично насиченої та контрольованої системи обліку фінансових ризиків є важливою умовою підвищення ефективності діяльності підприємства в умовах динамічного економічного середовища та зростаючих вимог до фінансової безпеки.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематика організації бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю на підприємствах у контексті управління фінансовими ризиками посідає вагоме місце в сучасних наукових дослідженнях, оскільки ефективність обліково-аналітичної системи безпосередньо впливає на обґрунтованість управлінських рішень, своєчасність виявлення ризиків та економічну стабільність суб'єктів господарювання. Значний внесок у теоретико-методологічний розвиток даної сфери зробили провідні вітчизняні науковці, серед яких: Білуха М.Т., Бутинець Ф.Ф., Герасимович А.М., Голов С.Ф., Гуцайлюк З.В., Єфіменко В.І., Завгородній В.П., Задорожний З.В., Кужельний М.В., Кузьмінський А.М., Лишиленко В.І., Нападовська Л.В., Пилипенко І.І., Пушкар М.С., Сук А.К., Ткаченко Н.М., Чебанова Н.В. та Шевчук В.О. У їхніх працях ґрунтовно досліджено питання організації облікової політики, документального забезпечення обліку, методичних підходів до формування аналітичних даних, побудови системи внутрішнього контролю, класифікації фінансових ризиків та механізмів їх мінімізації. Науковці наголошують на необхідності забезпечення об'єктивності, послідовності та аналітичності облікової інформації, що є основою для якісного управління підприємством, своєчасного реагування на фінансові ризики та підвищення ефективності використання ресурсів. Особливе значення приділяється удосконаленню внутрішнього контролю як інстру-

мента запобігання помилкам і зловживанням, підвищенню відповідальності виконавців, забезпеченню дотримання облікових регламентів і процедур, а також формуванню корпоративної культури фінансової безпеки. Разом із тим, попри наявні наукові здобутки, низка актуальних аспектів організації обліку та контролю потребує подальшого розвитку. Передусім це стосується гармонізації облікової політики з вимогами сучасного економічного середовища, удосконалення первинного документування, оптимізації облікових процесів у частині трудомістких операцій, посилення аналітичної складової обліку та розроблення практичних методів підвищення ефективності внутрішнього контролю. Актуальними залишаються питання взаємодії між обліковими та контрольними підрозділами, формування єдиної інформаційної інфраструктури, удосконалення внутрішніх регламентів, методики оцінки контрольного середовища та розроблення інструментів, здатних забезпечити своєчасне виявлення відхилень у фінансово-господарській діяльності. У сучасних умовах динамічних економічних змін особливої уваги потребують нові підходи до класифікації ризиків, оцінювання контрольних процедур і формування систем превентивного контролю. Таким чином, навіть за наявності значного наукового доробку, проблематика удосконалення організації бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю підприємств у контексті управління фінансовими ризиками залишається актуальною та потребує подальшого теоретичного й практичного опрацювання. Поглиблення наукових досліджень у даному напрямі сприятиме формуванню ефективних моделей обліково-аналітичної системи, здатних забезпечити достовірність фінансової інформації, зміцнення фінансової дисципліни, зниження впливу ризиків і підвищення результативності управління підприємством у системі економічної безпеки.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті було формування теоретичних основ і розроблення практичних рекомендацій щодо удосконалення обліково-аналітичних процедур управління фінансовими ризиками підприємства з метою забезпечення його економічної безпеки, фінансової стійкості та конкурентоспроможності в умовах динамічного економічного середовища. Реалізація цієї мети передбачала визначення ключових підходів до організації системи обліку фінансових ризиків, оцінку існуючих процедур контролю, виявлення слабких місць традиційних

методів управління ризиками та розроблення оптимальних напрямів модернізації обліково-аналітичної практики.

У статті було досліджено методи систематизації фінансової інформації для оцінки ризиків, підвищення аналітичності облікових даних, удосконалення внутрішнього контролю та організації інформаційних потоків між структурними підрозділами підприємства. Особлива увага приділялася проблемам традиційних систем управління фінансовими ризиками, зокрема недостатній регламентованості процедур, ризику помилок у первинних даних, фрагментарності контролю та низькій оперативності прийняття рішень у кризових ситуаціях.

Досягнення поставленої мети також передбачало обґрунтування практичних заходів щодо оптимізації обліково-аналітичного процесу, які дозволили своєчасно виявляти потенційні фінансові загрози, запобігати порушенням, підвищувати точність планування та контролю за ресурсами, а також зміцнювати загальну економічну безпеку підприємства. Результати дослідження створили концептуальну основу для модернізації системи обліку та контролю фінансових ризиків, сприяли підвищенню якості управління фінансово-господарською діяльністю та забезпечили підприємству здатність оперативно реагувати на виклики економічного середовища й вимоги до прозорості корпоративних процесів.

ВИКЛАДЕННЯ ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Метою ведення бухгалтерського обліку фінансових ризиків підприємства є формування повної, достовірної та своєчасної інформації для прийняття ефективних управлінських рішень щодо забезпечення фінансової стійкості, платоспроможності та економічної безпеки суб'єкта господарювання. В умовах нестабільності ринкового середовища зростає потреба внутрішніх і зовнішніх користувачів у якісній обліково-аналітичній інформації про джерела виникнення ризиків, їх рівень та можливі фінансові наслідки.

У цьому контексті бухгалтерський облік забезпечує системне відображення операцій, що формують фінансові ризики, їх оцінювання у грошовому вимірнику та контроль впливу на активи, зобов'язан-

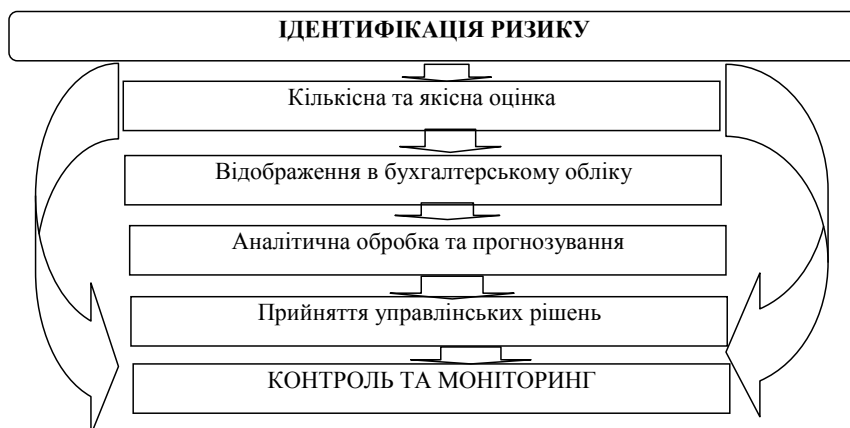

Рис. 1. Етапи обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими ризиками

ня, доходи й витрати підприємства. Облікова інформація має бути повною, перевіреною та релевантною для цілей ризик-менеджменту. Таким чином, облік фінансових ризиків спрямований на генерування інформації для зовнішніх (інвесторів, кредиторів, державних органів) і внутрішніх користувачів з метою мінімізації загроз та підтримання економічної безпеки.

Взаємодія фінансових ризиків з іншими об'єктами бухгалтерського обліку проявляється в обліковому процесі, що включає етапи: спостереження, вимірювання, реєстрацію, систематизацію та узагальнення інформації. Фінансові ризики як об'єкт обліку пов'язані з активами, зобов'язаннями, грошовими потоками та фінансовими результатами, що зумовлює необхідність їх виокремлення в системі аналітичних рахунків і внутрішнього контролю.

Бухгалтерський облік фінансових ризиків доцільно розглядати з двох позицій: по-перше, як систему формування інформації про потенційні та фактичні фінансові втрати для прийняття управлінських рішень; по-друге, як інструмент контролю й аналізу ризикових операцій у межах фінансової, інвестиційної та операційної діяльності.

У системі управлінського обліку інформація про ризики використовується для планування, бюджетування, оцінювання вартості капіталу та розробки заходів хеджування.

Таблиця 1. Класифікація фінансових ризиків у системі обліку

Вид фінансового ризику	Джерело виникнення	Об'єкт облікового впливу
Кредитний	Невиконання зобов'язань контрагентами	Дебіторська заборгованість
Валютний	Коливання валютних курсів	Грошові кошти, зобов'язання
Процентний	Зміна відсоткових ставок	Кредити, інвестиції
Ліквідності	Нестача грошових ресурсів	Грошові потоки
Інвестиційний	Невизначеність доходності проектів	Фінансові вкладення

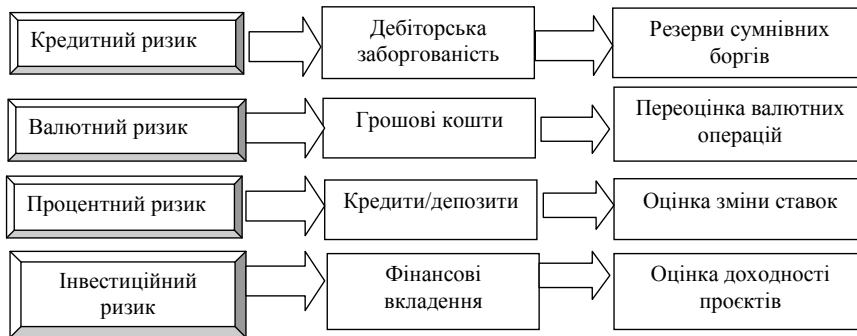

Рис. 2. Взаємозв'язок фінансових ризиків з об'єктами бухгалтерського обліку

Для кожного виду ризику було визначено методи обліку та контролю. Так, кредитний ризик відображався через резерви сумнівних боргів, а валютний ризик — за допомогою переоцінки валютних операцій за поточним курсом. Процентний ризик враховувався шляхом аналізу змін ставок за кредитами та депозитами. Ризики ліквідності відслідковувалися через моніторинг грошових потоків, а інвестиційний ризик — через оцінку очікуваної доходності та сценарне прогнозування.

На рис. 2 проілюстровано взаємозв'язок основних видів фінансових ризиків із відповідними об'єктами бухгалтерського обліку та механізмами їх облікового відображення. Відображення цього взаємозв'язку дозволяє чітко ідентифікувати джерела виникнення ризиків, визначити об'єкти, на які вони впливають, та встановити конкретні аналітичні процедури для контролю і мінімізації негативних наслідків. Така систематизація сприяє підвищенню точності оцінки фінансових ризиків, забезпечує комплексний контроль за активами, зобов'язаннями та грошовими потоками, а також полегшує формування ефективних управлінських рішень в межах фінансового і інвестиційного менеджменту.

На рис. 2. продемонстровано структурну інтеграцію ключових видів фінансових ризиків із відповідними елементами облікової системи та механізмами контролю. Кредитний ризик пов'язаний із дебіторською заборгованістю і відображається через формування резервів сумнівних боргів, що дозволяє мінімізувати можливі втрати від неплатежів контрагентів. Валютний ризик корелює з грошовими коштами і контролюється за допомогою переоцінки валютних операцій за поточним курсом, що забезпечує відображення коливань валютних курсів у фінансових результатах підприємства. Процентний

ризик інтегрується через кредити та депозитні операції, оцінюючи вплив зміни відсоткових ставок на витрати та доходи підприємства. Ризик ліквідності пов'язаний із грошовими потоками та контролюється через встановлення бюджетних коридорів і моніторинг платіжних можливостей. Інвестиційний ризик інтегрується у фінансові вкладення та оцінюється шляхом прогнозування доходності проєктів, що забезпечує аналітичну основу для прийняття стратегічних рішень щодо інвестиційної діяльності. Таким чином, в роботі представлено комплексну взаємодію фінансових ризиків із обліковими об'єктами та методами їх аналітично-контрольного забезпечення.

Крім того, в процесі дослідження було визначено, що ефективне управління фінансовими ризиками передбачає не лише їх облік, а й системну аналітичну обробку для формування рекомендацій щодо мінімізації негативних наслідків. Важливим аспектом виступає раннє виявлення потенційних загроз, що дозволяє здійснювати превентивні заходи та своєчасно коригувати фінансову політику підприємства. Така інтеграція обліку та аналізу фінансових ризиків забезпечує основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень та підвищує рівень економічної безпеки.

Сучасні підприємства функціонують у складних економічних умовах, що зумовлює підвищену значущість системи внутрішнього контролю для забезпечення фінансової безпеки. Вчасне виявлення порушень, попередження фінансових і операційних втрат, підвищення відповідальності персоналу та формування культури корпоративної безпеки є ключовими завданнями для стабільного функціонування підприємства.

Одним із ефективних підходів до досягнення цих цілей є впровадження ризик-орієнтованих процедур, аналіз змін процентних ставок, переоцінка валютних операцій, моніторинг ліквідності та оцінка інвестиційних ризиків. Інтеграція таких заходів у систему обліку і внутрішнього контролю дозволяє мінімізувати негативні наслідки, підвищити прозорість фінансової інформації та забезпечити контроль за ресурсами.

Одним із ефективних підходів до досягнення цих цілей є впровадження ризик-орієнтованих процедур, аналіз змін процентних ставок, переоцінка валютних операцій, моніторинг ліквідності та оцінка інвестиційних ризиків. Інтеграція таких заходів у систему обліку і внутрішнього контролю дозволяє мінімізувати негативні наслідки, підвищити прозорість фінансової інформації та забезпечити контроль за ресурсами.

Рис. 3, представлений у статті, відображає логічний взаємозв'язок між метою системи внутрішнього контролю, ключовими інструментами управління ризиками та практичними результатами для підприємства.

Аналіз удосконалення системи внутрішнього контролю показує, що застосування ризик-орієнтованого підходу сприяє:

— своєчасному виявленню порушень і попередженню фінансових втрат;

— підвищенню відповідальності персоналу та формуванню корпоративної культури;

— оптимізації обліково-аналітичної структури та підвищенню деталізації даних;

— удосконаленню внутрішньої звітності та документального забезпечення операцій;

— створенню основи для розробки ефективних стратегій управління ризиками, бюджетування та оцінки капіталу.

Такий системний підхід дозволяє підприємству зміцнити економічну стійкість, підвищити прозорість фінансової інформації та забезпечити контроль над ресурсами, що є запорукою стабільного та конкурентоспроможного розвитку.

Отже, результати дослідження підтвердили, що системний бухгалтерський облік фінансових ризиків, інтегрований із аналітичним контролем та управлінською інформацією, забезпечує комплексне виявлення, оцінку та мінімізацію ризиків, сприяє підвищенню платоспроможності та фінансової стабільності підприємства, а також створює основу для ухвалення стратегічно обґрунтованих управлінських рішень.

ВИСНОВКИ

Сучасні підходи до організації обліку та внутрішнього контролю фінансових ризиків на підприємстві демонструють високу інтегрованість, цифровізацію та орієнтацію на управління ризиками, що суттєво змінює роль бухгалтерського обліку у процесі прийняття управлінських рішень. Бухгалтерський облік фінансових ризиків перестав виконувати вик-

Рис. 3. Удосконалення системи внутрішнього контролю та управління фінансовими ризиками

лючно функцію фіксації господарських операцій і став стратегічним інформаційно-аналітичним ресурсом, що забезпечує своєчасне, повне та достовірне відображення операцій, пов'язаних з фінансовими ризиками, їх грошову оцінку та контроль впливу на активи, зобов'язання, доходи та витрати підприємства.

Удосконалення системи внутрішнього контролю спрямоване на своєчасне виявлення порушень, попередження фінансових і операційних втрат, підвищення відповідальності персоналу та формування культури корпоративної та фінансової безпеки. Застосування ризик-орієнтованих процедур, аналіз змін процентних ставок, переоцінка валютних операцій, моніторинг ліквідності та оцінка інвестиційних ризиків дозволили підприємству мінімізувати негативні наслідки і зміцнити його економічну стійкість. Такий підхід сприяв підвищенню прозорості фінансової інформації, оперативному реагуванню на внутрішні та зовнішні зміни і забезпеченню контролю над ресурсами для стабільного функціонування.

Практичні наслідки впровадження інтегрованого обліку та внутрішнього контролю включають: оптимізацію структури аналітичних ра-

хунків, підвищення деталізації та аналітичності облікових даних, удосконалення внутрішньої звітності та поліпшення документального забезпечення господарських операцій. Крім того, системне ведення обліку фінансових ризиків створює основу для розробки ефективних стратегій управління ризиками, бюджетування, планування та оцінки вартості капіталу, що підвищує фінансову стійкість і конкурентоспроможність підприємства.

Отже, ефективна організація обліку фінансових ризиків та внутрішнього контролю потребує системного підходу, стратегічного бачення та поєднання традиційних і сучасних методів. Це дозволяє не лише підвищити достовірність облікової інформації, а й сформува-ти міцну основу для забезпечення фінансової безпеки підприємства, стабільного розвитку та здатності адаптуватися до динамічного ринкового середовища. Впровадження комплексних обліково-аналітичних процедур сприяє зміцненню економічної безпеки суб'єкта господарювання та забезпечує ефективну систему управління фінансовими ризиками на всіх рівнях діяльності підприємства.

Література:

1. Maksymenko, I., Akimov, A., Dimich A., (2025). Diagnostics and predicting of customs payments as a tool for ensuring national security in the conditions of martial law in Ukraine. *Baltic Journal of Economic Studies*, vol. 11 №. 4, pp. 106—118. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2025-11-4-106-118> (дата звернення 23.02.2026).
2. Maksymenko, I., Chumak O., Akimov A., (2023). Efficiency of the customs taxation system as a key component of Ukraine's financial stability in the context of war. *Baltic Journal of Economic Studies*, vol. 3, pp. 137—144. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2023-9-3-137-144> (дата звернення 23.02.2026).
3. Maksymenko I., Melikhova T. Accounting and analytical procurement of state financial control and directions of its implementation in Ukraine. *Baltic Journal of Economic Studies*, Volume 3 Number 5. Riga: Publishing House "Baltija Publishing. 2017. P. 268—275. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2017-3-5-268-275> (дата звернення 23.02.2026).
4. Максименко І. Я., Гребенюк І.О. Сучасні підходи до організації бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю в управлінні підприємством: можливості та виклики. *Агросвіт*. 2025. № 24. С. 214—220. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/8354/8487> (дата звернення 23.02.2026).
5. Максименко І. Я., Сопілко О. А. Державний фінансовий контроль як важливий фактор дієвості ведення обліку та аналізу діяльності бюджетних установ. *Агросвіт*. 2016. № 15—16. С. 36—40. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/15-16_2016/7.pdf (дата звернення 23.02.2026).
6. Максименко І. Я. Особливості проведення державного фінансового контролю в частині складання і виконання кошторисів бюджетних установ. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 19. С. 42—44. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/19_2017/10.pdf (дата звернення 23.02.2026).

References:

1. Maksymenko, I. Akimov, A. and Dimich A., (2025), "Diagnostics and predicting of customs payments as a tool for ensuring national security in the conditions of martial law in Ukraine", *Baltic Journal of Economic Studies*, vol. 11 №.4, pp. 106—118. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2025-11-4-106-118>.
2. Maksymenko, I. Chumak O. and Akimov A., (2023), "Efficiency of the customs taxation system as a key component of Ukraine's financial stability in the context of war", *Baltic Journal of Economic Studies*, vol. 3, pp. 137—144. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2023-9-3-137-144>.
3. Maksymenko, I. and Melikhova, T. (2017), "Accounting and analytical procurement of state financial control and directions of its implementation in Ukraine", *Baltic Journal of Economic Studies*, vol. 3, no. 5, pp. 268—275. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2017-3-5-268-275>.
4. Maksymenko, I. (2025). "Peculiarities of accounting for non-current assets of budgetary institutions", *Ahrosvit*, vol. 24, pp. 214—220, available at: <https://www.nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/8354/8487> (Accessed 23 February 2026).
5. Maksymenko, I. and Sopilko, O. (2016). "State financial control as an important factor in the effectiveness of accounting and analysis of the activities of budgetary institutions", *Ahrosvit*, vol. 15—16, pp. 36—40, available at: http://www.agrosvit.info/pdf/15-16_2016/7.pdf (Accessed 23 February 2026).
6. Maksymenko, I. and Radchenko, Y. (2017). "Features of state financial control in the preparation and execution of budget estimates of budgetary institutions", *Investysii: praktyka ta dosvid*, vol. 19, pp. 42—44, available at: http://www.investplan.com.ua/pdf/19_2017/10.pdf (Accessed 23 February 2026).

Отримано редакцією журналу / Received: 24.02.26

Прорецензовано / Revised: 03.03.26

Схвалено до друку / Accepted: 10.03.26